

Becsei József professzor úr köszöntése

Becsei József a köztisztviselőben álló, nagyra becsült tudós, professzor hosszú utat tett meg az egyetemi katedráig. Már gimnazistaként az országos középiskolai tanulmányi versenyen elért kimagasló eredményével bizonyította szakmai elhivatottságát és felkészültségét. A dél-alföldi tanyavilágban felcseperedett fiúcska, olyan élményekre és személyes tapasztalatokra tett szert, melyek egész későbbi pályafutására meghatározóak voltak. A szó legnemesebb értelmében mindig hűséges maradt a szülőföldjéhez, de tudott messzire tekinteni és távlatokban gondolkodni.

Első ízben még a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem diákjaként találkoztam a nevével. BORSY ZOLTÁN professzor úr egy alföldi terepgyakorlaton hívta fel a figyelmünket, egykori tanítványa, Becsei József munkásságára.

Az Alföld kutatásában elért eredményei, publikációi nélkül nem lehet megérteni ezt a végtelen rónaságot, s az itt élő emberek életét.

PINCZÉS ZOLTÁN professzor is elismerően méltatta egyik legkiválóbb diákja, Becsei József tevékenységét. Három esztendővel később, a szellemi atyámként tisztelt BALÁZS DÉNES érldligeti otthonában 1980-ban hallottam ismét Becsei József nevét.

Balázs Dénes évek óta, nagy kitartással és szorgalommal dolgozott azért, hogy létrejöjjön a Magyar Földrajzi Múzeum, melynek gondolatát első ízben még TELEKI PÁL vetette fel 1911-ben. A közbejött első világháború elsodorta a szép álmokat. CHOLNOKY JENŐ is hiába próbálkozott a nagy feladattal. A történelmi idők nem kedveztek a múzeumalapításnak. Rengeteg érték elveszett vagy megsemmisült, a háborús események következtében.

A második világháborút követő évtizedek sem voltak kedvezőek. Az 1960-as években KÁDÁR LÁSZLÓ professzor kísérte meg egy földrajzi tudománytörténeti intézmény létrehozását, de próbálkozása nem vezetett eredményre.

A Magyar Földrajzi Társaság elnökeként megszívleendő és elgondolkodtató előszót írt a *Magyar utazók és felfedezők* című könyvben, mely 1973-ban jelen meg, HAVASNÉ BEDE PIROSKA és SOMOGYI SÁNDOR szerkesztésében. Ez a kötet adta a vezérfonalat Balázs Dénes számára a múzeumalapításhoz vezető úton. Az út azonban továbbra sem volt könnyű, s többször úgy tűnt, hogy minden jó szándék és törekvés hiábavaló.

Érd város vezetője MÓGOR BÉLA tanácselnök ismerte fel egy leendő múzeum jelentőségét, s a Magyar Földrajzi Társaság Múzeumi Bizottsága elnöke Becsei József volt az, aki szerényen a háttérben dolgozva, a legtöbbet tette azért, hogy ez az intézmény létrejöhessen.

Fontos közéleti posztot töltött be, de soha nem szakadt el a tudománytól, a szakmától és a kollégáktól. Ő volt az, aki Békéscsabáról fáradhatatlanul dolgozva, küzdve mindent megtett azért, hogy ez az intézmény világra jöjjön.

A szakmai gyűjtést és előkészítést Balázs Dénes és felesége SPRINCZ VILMA éveken át, minden ellenszolgáltatás nélkül végezte. Ez azonban nem lett volna elegendő ahhoz, hogy épülethez jussunk, kiállítást készíthessünk és a működéshez szükséges infrastruktúrát alakíthassunk ki. Becsei József vállalta a nagy és sokunk számára megoldhatatlannak látszó feladatot, meggyőzni a döntéshozó illetékeseket arról, hogy ez a múzeum hasznos és értékes feladatokat lát el, s ezért érdemes a szükséges anyagi feltételeket biztosítani.

Becsei József előtt olyan ajtók is megnyíltak, melyek mások számára nem. Eredményesen tárgyalt államtitkárral, miniszterrel, akadémiai vezetővel, minisztériumi főosztályvezetővel, megyei vezetővel, s mindig ért el eredményeket.

Lépésről, lépésre sikerült meggyőzni a döntéshozókat arról, hogy ez a múzeum nem délibábos buborék, hanem egy olyan intézmény, mely valós értékeket gyűjthet össze az utókor számára, s programjaival, rendezvényeivel, kiállításaiival, kiadványaival hatékonyabban hozzájárulhat a magyar tudomány értékeinek gyarapításához. Nem ismert lehetlent, s nem tekintette soha céltalannak a legkisebb reményt nyújtó tárgyalások lefolytatását sem.

Időt, energiát nem kímélve dolgozott, levelezett, érvelt, és Balázs Dénessel együtt megteremtették mindazokat a feltételeket, melyek a mai munkánk alapjait jelentik.

Számomra rendkívüli élmény volt Becsei Józsefet személyesen megismerni. Szakmai felkészültsége, szerteágazó tárgyi tudása derűvel és optimizmussal párosulva mindig erőt adott a nehézségek legyőzéséhez.

Nem csak tanácsokat adott, hanem gyakorlati értelemben is sokat segített. Ötleteivel, javaslataival, gyakorlati tanácsaival élve, kezdtük meg a publikációs tevékenységet, indítottuk el a *Földrajzi Múzeumi Tanulmányokat*, melynek pénzügyi fedezetét kezdetben Ő teremtette elő.

Soha nem zárkózott el, ha nehéz ügyekben kerestük, nem utasította el a szakmai kérdésekben hozzá fordulókat. Alkotni, tenni, segíteni, előre vinni, támogatni, ez volt az elve, s ez három évtizedes személyes kapcsolatunk, barátságunk során számos esetben megnyilvánult.

Becsei József tudományos munkássága, társadalomföldrajzi és településföldrajzi tanulmányai a magyar geográfia örökbecsű értékei közé tartoznak.

Ezeket a publikációkat az egymást követő nemzedékek tagjai is forgathatják, hasznosíthatják.

A geográfia iránti áldozatkészség, önzetlenség és cselekvő akarat terén mutatott példája ritkán kapott reflektorfényt, de nem feledhetjük, hogy olyan ügyekben és feladatokban vállalt meghatározó szerepet, melyek hosszú távon is gyümölcsözhetnek, nemcsak a földrajz, hanem az egész társadalom számára.

Becsei József kiváló tudós, nagyhatású professzor, eredményes tudományszervező és nagyszerű ember, a szó legnemesebb értelmében, olyan ember, akire fel lehet nézni, akinek az életműve önmagában is példa, s akinek a személyisége összeköti mindazokat, akik hajlandóak tenni, dolgozni a geográfia érdekében.

Becsei József életműve nem csak a Dél-Alföldön, hanem az ország más tájain, sőt a határokon túl is elevenen él és hat. Érden a Magyar Földrajzi Múzeumban – ahol már öt állandó kiállítás várja a látogatókat – mindig megbecsüléssel gondolunk erre a kiváló emberre, aki nélkül a múzeum nem jött volna létre. A múzeumalapító Balázs Dénes mellett, neki vannak a legnagyobb érdemei abban, hogy a Magyar Földrajzi Múzeum bemutathatja a magyar földrajztudomány és a magyar földrajzi felfedezők, utazók legfontosabb eredményeit, elismerést szerezve tudósainknak, tudományunknak, nemzetünknek és hazánknak egyaránt.

A jelenlevők őszinte szívvel köszöntik a tudóst és az EMBERT!

Elhangzott 2017. február 6-án az SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék által Prof. Dr. Becsei József emeritus professzor 80. születésnapjára rendezett Tudományos Ülésen; Szeged, SZAB Székház.

Kubassek János, Érd